

Tórshavn, tann 11. januar 2022
J.Nr.: LUM-16- 21/14528-40
(at tilskila í svari)
Tykkara J.nr.

Viðvíkjandi klaguni frá A, Fuglafjørður

Tann 10. juli 2021 sendi A Løgtingsins umboðsmanni klagu um Fuglafjarðar kommunu. Í klaguni varð m.a. sagt:

“Klagað verður um, at kommunan (tekniska nevnd) hevur sýtt fyri, at fáa rætta uppافتur tey mistøk, sum hon hevur gjørt í sambandi við byggiloyvi á øki matr. nr.... í Fuglafirði, og at

- 1) Kommunan ikki fremur eftirlit við tí byggiloyvi, sum hon hevur veitt og harvið ikki tryggjar grannaognina (mítt grundøki)
- 2) Kommunan gongur ímóti tí avtalu og arbeiði, sum eg havi gjørt saman við umsitingini (kommunustjóran, býarverkfrøingin o.ø)”

Klagarin greiddi soleiðis frá um málið:

“Undirritaði kærði Fuglafjarðar kommunu til LUM tann 20. mai 2020 ...

Fuglafjarðar kommuna skrivaði til undirritaða 14. oktober 2020 og ynskti at fáa ein fund við undirritaða um málið. Tá gongd er komið á málið, so gjørdi LUM ikki meira við málið.

Fundurin varð ikki fyrr enn 26. november 2020 ... Á hesum fundi viðgekk bæði kommunustjórin og býarverkfrøðingurin, at tann viðferð eg hevði fingið frá kommununi var óheppin og ynsktu at leggja hesa hending afturum, sum teir ikki høvdu verið partar av. Partarnir samdust um, at líta frameftir og loysa málið. Avtalað varð at hava ástaðarfund á mínari ogn (matr. nr. B), ið var 17. desember.

Til ástaðarfundin 17. desember sendi býarverkfrøðingurin eina plantekning. Á hesum ástaðarfundi varð avtalað, at Fuglafjarðar kommuna (býarverkfrøðingurin) skuldi senda eitt uppskot til, hvussu grundstykkið kundi setast í stand aftur. Hetta uppskot skuldi sendast fyri jól. Hóast fleiri myndir og 3D modell komu, so var aftur ástaðarfundur á matr. nr. B. Ástaðarfundur varð aftur 11. mars 2021 og á hesum fundi luttók fyri uttan býarverkfrøðingurin og undirritaði eisini gartnarin, sum skuldi standa fyri arbeiðinum.

Ástaðarfundur var aftur 29. apríl, har býarverkfrøðingurin, gartnarin og føraran av gravmaskinuni, sum skuldi gera arbeiðið møttu. Til henda fund hevði býarverkfrøðingurin sent myndir og tvørskurðar og hevði nakrar skitsur við, sum vísti, hvussu kommunan helt at málið kundi loysast. Hetta skjal varð síðani sent til undirritaða dagin eftir og við uppskoti til loysn, sum býarverkfrøðingurin nú upplýsti mátti leggjast fyri teknisku nevnd hjá kommununi.

Hóast rykt varð fleiri ferðir skrivliga, so varð málið ikki lagt fyri teknisku nevnd fyrr enn 23. juni 2021 og eg fekk ikki hesa niðurstøðu fyrr enn 6. juli 2021. Tekniska nevnd gekk í móti umsitingini, sum hevði viðgingið at undirritaði var úti fyri órættari viðferð frá kommununi og hevði arbeitt saman við undirritaða fyri at finna fram til eina hóskað loysn, so rættast kundi upp á skeivleikarnar, sum kommunan hevði gjørt við ikki at fremja sína eftirlitsskyldu. (gevið gætur, at í

skrivinum frá teknisku nevnd stendur mítt øki nevnt sum matr. nr. ..., men tað er ikki rætt, tí tað eigur at verða B)
Grundgevingarnar hjá teknisku nevnd halda ikki og eru vístar aftur í fleiri skjølum, sum eg sendi inn til LUM...”

Avgerðin frá Fuglafjarðar kommunu, teknisku nevnd, frá 23. juni 2021, var soljóðandi:

“Málið snýr seg í stuttum um eitt byggimál á matr, nr, ..., har Fuglafjarðar kommuna gevur byggiloyvi til eini sethús.
Grannin fyri norðan, sum er eigari av matr. nr. B, sendir kommununi eitt skriv, har hann ger vart við nøkur viðurskifti í samband við útgrevsturin á ...
Tað skal vísa seg, at ein partur av áskotinum á matr. nr. B rapar oman, tá eigarin av ..., gevur grundstykkið út í sambandi við útbýggingina av sethúsum sínum.
Eigarin av matr. nr. B, klagar kommununa til Løgtingsins umboðsmann, har hann ikki er nøgdur við gongdina í málinum sum heild,
Løgtingsins umboðsmaður hevur gjørt eina niðurstøðu í málinum, dagfest 23. november 2020. ...
Løgtingsins umboðsmaður varð kunnaður um, at Fuglafjarðar kommuna arbeiðir við at finna eina loysn á málinum.
Umsitingin hevur gjørt eitt uppskot til loysn, har kommunan flytir mold av verandi øki, matr. nr. B og yvir á økið, sum er rapað oman.

Tekniska nevnd hevur viðgjørt málið á fundi 23. juni viðgjørt málið og uppskot til loysn. Nevndin samtykti, at ikki verður meira gjørt við málið frá kommunalari síðu. Grundgevingin og orsøkin er tann, at nevndin metir, at tilfarið, sum er rapað, er lagt oman á svørðin av eiganum av matr. nr. B, í sambandi við útgrevstur av grundstykkinum, matr. nr. B. Sum sæst á kortal.fo, so er tilfarið lagt út um mark hjá grannamatriklinum ... Um samanbórið verður við annan matrikul í grannalagnum, so er eisini eitt tilsvarendi benið skapt, men har er ongin trupulleiki.”

Fuglafjarðar kommuna hevur fingið høvið at geva frágreiðing um málið. Í frágreiðing frá 24. september 2021 greiddi kommunan frá gongdini í málinum. Kommunan hevur upplýst, at tann 29. apríl 2021 gjørdi kommunan yvirfyri klagaranum vart við, at málið mátti leggjast fyri teknisku nevnd til støðutakan um kostnað og fíggarjáltan. Kommunan tyktist annars samd við klagaran um sjálva gongdina í málinum.

Í skrivi frá 18. oktober 2021 vísti klagarin til innleiðandi fund við kommununa, tann 26. nov. 2020, har partarnir vórðu samdir um at finna eina skilagóða loysn, sum bæði klagarin og kommunan kundu liva við. Sambært klagaranum hevði hann tí greiðu fatan frá hesum fundi og støðuni annars, at kommunan veruliga ynskti at loysa málið, og hevði hann ongan varhuga av, at tað sum kommunustjórin og tekniski stjórin søgdu á fundinum ikki var innan teirra heimild. Hann undraðist tí á, at tekniska nevnd havnaði tað, sum hann og tekniski stjórin vórðu komnir ásamt um, serliga tá hugsað verður um, hvussu nógva tíð partarnir hava brúkt uppá at finna ein loysn, sum báðir partar kundu liva við.

Í frágreiðing frá 6. desember 2021 endurtók kommunan gongdina í málinum og segði m.a. soleiðis :

“... Umsitingin hjá einari kommunu kann ikki seta arbeiðir í gongd uttan politiskan uppbakning. Peningur varð ikki settur av til arbeiðið í sambandi við praktisku loysnina hjá A og tí varð neyðugt at leggja málið fyri teknisku nevnd til góðkenningar, áðrenn arbeiði skuldi setast í verk.

A vísur á, at hann hevði tað greiðu fatan av, at hann hómaði eina loysn á málinum, og at tað fór at bera til at útføra arbeiðið. Hann hevði eina greiða fatan av, at nú bleiv málið loyst, serliga tí at sera nógv tíð hevur verið brúkt til at fyrireika arbeiðið.

Vit í umsitingini trúðu eisini, at ein praktisk og góð loysn fyri A varð funnin, men tekniska nevnd, sum mátti taka støðu til praktisku loysnina, tí peningur var ikki settur av til arbeiðið, tók ikki undir við uppskotinum frá umsitingini um eina loysn á málinum.
...”

Eg havi biðið Fuglafjarðar kommunu um avrit av fundarfrágreiðingini frá fundinum tann 26. nov. 2020. Sum skilst var eingin fundarfrágreiðing gjørd frá hesum fundi. Kommunan hevur upplýst, at talan var um ein óformellan fund, har klagarin kom inn á gólvið eftir boðum frá umsitingini, og umrøtt varð at finna eina praktiska loysn á málinum soleiðis, at tað kundi enda.

Í skrivi frá 22. desember 2021 hevur klagarin gjørt vart við, at fundurin ikki kundi metast sum ein óformellur fundur, men heldur var hetta týðningarmesti fundur um málið. Kommunan innkallaði til fundin og samskipt varð aftur og fram um, nær fundurin skuldi verða, og bæði kommunustjórin og býarverkfrøðingurin vóru við á fundinum. Tann víðari viðgerðin av málinum tók eisini útgangsstøði í hesum fundi, og sambært klagaranum var tað á hesum fundi gjørd avtala um, at kommunan vildi verða við til at loysa málið.

Mínar viðmerkingar

Umboðsmaðurin viðger klagumál á skrivligum grundarlagi. Hetta merkir, at umboðsmaðurin grundar sínar niðurstøður á skjøl, ið eru í málinum, frágreiðingar frá myndugleikanum og viðmerkingar frá klagaranum.

Eftir at hava lisið klaguna, skjøluni í málinum og frágreiðingarnar frá klagaranum og Fuglafjarðar kommunu, er tað mín áskoðan, at størsti parturin av hesum máli viðvíkur spurninginum um møguligan skaða, ábyrgd og endurgjald í sambandi við útgrevstur á eini grannaogn hjá klagaranum. Hetta eru viðurskipti, sum eru tengd at próvføring, og tí ikki eru egnað at taka støðu til í eini umboðsmansviðgerð. Eg geri tí ikki meira við innihaldsliga partin av málinum, men viðgeri bert fyrisitingarliga partin og handfaringina av málinum.

Fundarnotat

Sambært § 6, stk.1 í innlitslógini (lóg nr.133 frá 10. juni 1993 um innlit í fyrisitingina) hevur ein almennur myndugleiki í øllum málum, har ein avgerð skal takast, skyldu at skriva upp allar upplýsingar, sum myndugleikin fær munnliga, skrivliga ella á annan hátt viðvíkjandi teimum veruligu umstøðunum, sum kunnu hava týðning fyri avgerðina í málinum.

Afturat hesari lógaráløgdu notatskyldu hevur ein fyrisitingarmyndugleiki eisini eina víðkaða notatskyldu, sum byggir á góðan fyrisitingarsið. Hendan skyldan fevnir um at skriva upp innihaldið á øllum upplýsingum, sum hava týðning fyri málsviðgerðina og málgongdina. Myndugleikin skal somuleiðis lýsa málið á nøktandi hátt, áðrenn avgerð verður tikin.

Fundurin millum Fuglafjarðar kommunu og klagarin, tann 26. november 2020, hevði sum endamál at tosa um mál klagarans, og hvussu komast kundi til eina loysn uppá málið. Tá fundurin sostatt var partur av einum máli, har avgerð skuldi takast um ella í hvønn mun kommunan tekur sær ábyrgd av møguligum skaða á ogn klagarans, hevði kommunan sambært § 6 stk. 1 í innlitslógini skyldu at gera notat frá fundinum, um kommunan á fundinum fekk nýggjar upplýsingar um veruligu umstøðurnar í málinum. Um kommunan á hesum fundi ikki

fekk nýggjar upplýsingar um veruligu umstøðurnar í málinum, so hevði kommunan sambært góðum fyrisitingarsiði framvegis skyldu at gera notat frá fundinum, tí sambært málsupplýsingunum var á hesum fundi avtalað, hvørji viðgerðarstig skuldu takast.

At kommunan ikki gjørði notat frá hesum fundi er sostatt ikki nøktandi fyrisiting.

Handfaringin annars

Sambært góðum fyrisitingarsiði eiga myndugleikar eitt nú at svara borgarum á slíkan hátt, at viðkomandi skilir avgerðina, og eisini at handfara borgarar á ein sømiligan og virðiligan hátt.

Við hesum í huga haldi eg, at umsitingin í Fuglafjarðar kommunu, sum saman við klagaranum arbeiddi við at gera uppskot til loysn av einum máli, átti antin at tryggja sær fíggjarliga heimild til at bera tann kostnað, sum teirra uppskot førði við sær fyri kommununa, ella frá byrjan gjørt klagaranum greitt, at loysnin fór at krevja játtan frá Teknisku nevnd.

At umsitingin í hesum føri arbeidir í fleiri mánaðir saman við klagaranum fyri at gera uppskot til loysn av málinum og sambært klagaranum ikki ger vart við fíggjarliga spurningin, fyrr enn nærum alt fyrireikingararbeiði er gjørt, er eftir míni meting ikki nøktandi handfaring av málinum og ikki í samsvari við góðan fyrisitingarsið.

Samanumtikið fari eg tí at geva Fuglafjarðar kommunu eina áttalu fyri ikki at hava gjørt frágreiðing frá fundinum 26. november 2020 við klagaran og handfaringina annars av hesum máli.

Avrit av hesum skrivi er sent klagaranum til kunningar.

Vinarliga

Hanna Vang
Løgtingsins umboðsmaður